

FØRSTE UNDERSØGELSE AF UNGE MENNESKERS REAKTION PÅ STRÅLING FRA MOBILMASTER FINDER IKKE EVIDENS FOR EFFEKT VED KORTVARIG UDSÆTTELSE

Pressemeddelelse 8. januar 2008

Den mobile kommunikationsteknologi vækker generelt begejstring hos den danske befolkning og antallet af mobiltelefoner er steget eksplosivt. Men mobiltelefonerne giver også anledning til bekymring, der er således rejst tvivl, om radiobølger (stråler) herfra udgør en sundhedsmæssig risiko for mennesker. Både herhjemme og i udlandet har der været debat omkring mobilmasterne. Med jævne mellemrum offentliggøres der undersøgelser om, hvorvidt folk bliver syge af strålerne fra masterne og mobiltelefonerne. Ingen af disse undersøgelser har givet entydigt svar på, om strålerne knyttet til denne teknologi, er skadelig for mennesker.

Debatten om den mulige sundhedsrisiko ved mobilantennemaster blev aktualiseret af opsætningen af de såkaldte 3. generations (3G/UMTS) master, og af offentliggørelsen af en hollandsk rapport, der antydede at forsøgspersoner, der blev udsat for 3G-stråling oplevede akutte gener. Regeringen og Folketinget afsatte i 2003 i alt 30 mio. kr. til forskning i mobilteknologiens mulige skadevirkning på menneskers helbred, og dette strategiske forskningsprogram for såkaldt ikke-ioniserende stråling skulle belyse strålingens helbredsmæssige kort- og langtidsvirkning især på børn og unge. Der blev i denne forbindelse bl.a. afsat penge til et forskningsprojekt, som skulle sætte fokus på netop strålingen fra de nye 3G/UMTS master.

Fakta om Projektet

Projektet blev gennemført i samarbejde mellem Århus Universitet og Ålborg Universitet. Undersøgelsen var et eksperimentelt studie udført på Afdelingen for Miljø- og Arbejdsmedicin, Institut for Folkesundhed, hvor 40 voksne (25-40 år) og 40 unge (15-16 år) blev udsat for henholdsvis ingen stråling og stråling fra en standard antenne. Forsøget blev gennemført dobbeltblindet, så hverken deltagerne eller personalet kendte til, hvornår deltagerne udsattes for stråling, og blev afviklet i et klimakammer med absorberende beklædning for at sikre et jævnt strålingsfelt. Kammeret var ydermere afskærmet for at forhindre stråling udefra. Forsøgspersonerne opholdt sig i kammeret i 45 minutter ved hvert strålingsniveau. Forsøgspersonernes oplevelse af gener (fx hovedpine, træthed, manglende koncentrationsevne) blev registreret før eksponering og under eksponeringen. Under forsøget udførte forsøgspersonerne en række tests, som skulle kunne afspejle eventuelle påvirkninger af hjernens overordnede funktioner.

Hvad fandt vi frem til?

Den primære teori om, at 45 minutters stråling fra en simuleret 3G/UMTS mobilmast kunne reducere voksne og unges ydeevne i en test kaldet Trail Making B testen kunne ikke bekræftes af undersøgelsen. Der var heller ikke dokumentation for, at resultaterne af de øvrige tests, som målte på personernes reaktionstid, hukommelse og koncentrationsevne, ændredes som følge af eksponering for stråler. Voksne forsøgspersoner, rapporterede ved eksponering en ganske let forhøjet grad af koncentrationsbesvær og der var øget grad af hovedpine i den samlede gruppe af voksne og unge. Resultaterne kunne dog type på, at disse forskelle skyldes at der var forskel i før målingerne. En eventuel afklaring heraf vil kræve yderligere undersøgelser. Der var ligeledes tegn på, en forskel mellem unge og voksne, men om dette skyldtes, at voksne blev bedre eller de unge dårligere til at huske og koncentrere sig, kan ikke afgøres ud fra de foreliggende resultater. Dette kan kun afklares ved en ny undersøgelse af effekten på de unge.

Konklusionen var, at der ikke er fundet dokumentation for, at kortvarig udsættelse for strålerne fra 3G/UMTS mobilmaster kan påvirke voksne og unges kognitive funktioner eller symptomer. Undersøgelsen giver dog ikke noget svar på, hvordan menneskers helbred påvirkes på langt sigt. Undersøgelsens resultater er accepteret til offentliggørelse i det videnskabelige tidsskrift "Bioelectromagnetics" (Riddervold et al, 2008, DOI 10.1002/bem.20388).

Flere undersøgelser frifinder 3G/UMTS mobilmasterne

Debatten omkring mobilmaster og deres påvirkning på mennesker er ikke entydig. Flere nyere undersøgelser (fra bl.a. Schweiz og England) vedrørende masternes indvirkning på menneskers helbred og funktion har konkluderet det samme – at det ingen betydning har. Den stadige udvikling af den mobile kommunikationsteknologi og den løbende indførelse af nye systemer gør det vanskeligt, at opnå et endeligt svar på teknologiens mulige indvirkninger på menneskers helbred.

For yderligere oplysninger kontakt:

Lektor Søren K. Kjærgaard
Institut for Folkesundhed, Århus Universitet
Vennelyst Boulevard 6, Bygn. 1260, 8000 Aarhus C
Tel.: 89 42 61 74, Mobil: 28 99 24 23, E-mail: skk@mil.au.dk